

Het Groninger Landschap

Terugblik op eerste agenda

We blikken tevreden terug. Het Groninger Landschap staat er goed voor. In onze eerste agenda, van 2013 tot 2018, spraken we van een nieuwe koers, een andere aanpak. Achteraf hebben we geen afslag genomen. Wel zijn accenten verlegd. Erfgoed werd een volwaardig werkveld, we hebben onze blik verbreed en werken nauwer samen met onze partners.

Anno 2019 staan we er goed voor. We hebben een goed team en een actieve groep van vierhonderd vrijwilligers. We zijn financieel gezond en spelen een belangrijke rol in het werkveld van natuur, landschap en erfgoed. In 2013, bij het verschijnen van onze vorige toekomstagenda *Mien Grunneger Laand*, zag de toekomst er minder rooskleurig uit. De overheid trok zich destijds terug, forse landelijke bezuinigingen waren aangekondigd. Het was een roerige tijd.

Nieuwe koers, andere aanpak

Een nieuwe koers en een andere aanpak, stond *Mien Grunneger Laand* voor. Burgers en bedrijven moesten opstaan, omdat de overheid zich terugtrok. Vijf jaar later kunnen we stellen dat de overheid nog steeds positief betrokken is bij natuur, landschap en erfgoed. Dat juichen we toe. Het natuurbeleid is weliswaar verschoven naar de provincies, maar de provincie Groningen heeft haar nieuwe taak met verve ingevuld. Achteraf was eerder sprake van een evolutie, dan van een revolutie. Onderwijl is de maatschappelijke steun voor ons werk gegroeid. Het aantal bedrijfsvrienden nam toe, onze achterban bleef ons trouw en eigenaren van monumenten wisten ons te vinden. Steeds meer particulieren en instellingen zijn ervan overtuigd dat hun monumenten bij ons in goede handen zijn. Het in ons gestelde vertrouwen verheugt ons.

Het Groninger Landschap

Erfgoedorganisatie

Eén van onze speerpunten was in 2013 het verder ontwikkelen als erfgoedorganisatie. Dat is gelukt. Molens, boerderijen, een burgemeesterswoning, een borg, een voormalig kloosterterrein, een luchtwachtoren, bunkers: de afgelopen periode hebben we vele monumenten aan ons bezit toegevoegd. Ook het voornemen om ons meer aan te sluiten bij initiatieven uit de streek, leverde concrete resultaten op. In Zoutkamp (kalkoven, kaap en vissershuisje) en in Warfhuizen (luchtwachtoren) namen we bij lopende initiatieven het stokje succesvol over. Na de overdracht van de Kleine Polder in Termunten gaven we omwonenden het voortouw bij de planvorming.

Actievere rol in gebiedsontwikkeling

Andere ambitie die we waarmaakten is een actieve rol in gebiedsontwikkeling. Neem het herstel van de Hunze in de stad Groningen. Dat is niet langer een droom. We hebben concrete stappen gezet en terreinen overgenomen. Ook in de Eems-Dollard bereikten we een trendbreuk: op tafel ligt een formele verbeterdoelstelling vanuit Natura2000. Langs de hele kust wordt momenteel gewerkt aan natuurherstel in combinatie met andere functies.

Ander doel in 2013: meer samenwerken. Ook daarin hebben we stappen gezet. Met andere natuurorganisaties werkten we al langer samen, maar inmiddels geldt dat ook voor erfgoedorganisaties. Agrariërs in weidevogelgebieden en kwelders beschouwen we inmiddels als collega's. De samenwerking in de Eems-Dollard tussen overheden, bedrijfsleven en natuurorganisaties bewijst dat we samen meer bereiken dan elk apart.